

Vergaderjaar 2011–2012

33 000 XIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (XIII) voor het jaar 2012

Nr. 172

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 maart 2012

Hierbij bied ik u, mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dr. Henk Bleker, de brief aan over hoe de Nederlandse regering omgaat met de incidenten die tijdens het walvisjachtseizoen plaatsvinden, alsmede over de stand van zaken rondom de walvisconferentie en de pogingen om de walvisjacht door de verschillende daarbij betrokken landen te beperken. Deze verzoeken werden ingezonden op 24 januari 2012, respectievelijk op 3 februari 2012.

Sinds medio december 2011 bevinden de Japanse walvisvloot en de schepen van de *Sea Shepherd Conservation Society* (SSCS) zich in de Zuidelijke Oceaan. De Japanse vloot jaagt daar op walvissen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek, aldus Japan. De SSCS poogt deze walvisjacht actief te bestrijden.

Zoals bekend, geldt voor de lidstaten van de IWC een moratorium op de commerciële walvisvaart. De jacht op walvissen voor wetenschappelijk onderzoek wordt evenwel toegestaan. Nederland is van oordeel dat er geen noodzaak is voor het doden van walvissen voor wetenschappelijke doeleinden en heeft meermalen herinnerd aan zijn bezwaar tegen deze walvisvangst door Japan. De Nederlandse regering zal dit ook blijven doen.

In de jaarvergadering van de *International Whaling Commission* in juli 2011 (zie de brief van staatssecretaris Bleker aan uw Kamer van 22 augustus 2011 – Kamerstuk 32 500 XIII, nr. 201) heeft Nederland het recht op vreedzame demonstraties op volle zee, binnen de regels van de wet en zolang de veiligheid op zee niet in gevaar komt, opnieuw onderstreept. In een door Japan ingediende resolutie inzake veiligheid op zee heeft Nederland, met steun van de Verenigde Staten, Nieuw Zeeland en Australië, onder meer een amendement kunnen aanbrengen dat alle partijen hun verantwoordelijkheid moeten nemen om die veiligheid te

verzekeren. Ook wees Nederland er op dat het vraagstuk van de veiligheid op zee in de eerste plaats valt onder de verantwoordelijkheid van de *International Maritime Organization*.

Op 14 december 2011 heeft Nederland, net als in voorgaande jaren, samen met Australië, Nieuw-Zeeland en de Verenigde Staten een gezamenlijke verklaring gepubliceerd waarin het recht op vreedzame demonstratie wordt onderstreept en alle partijen worden opgeroepen om terughoudendheid te betrachten en zich te houden aan de geldende (inter-)nationale wet- en regelgeving inzake de veiligheid op zee. De verklaring wijst de walvisvangst opnieuw af, ook in het kader van wetenschappelijk onderzoek.

Desondanks vonden in januari 2012 diverse confrontaties op zee plaats tussen de Japanse walvisvloot en SSCS-activisten. Na ieder voorval tekent Japan protest aan bij Nederland tegen de gedragingen van de SSCS en verlangt het dat Nederland de SSCS oproept dergelijke acties te staken. Teneinde een vollediger beeld te krijgen van wat zich heeft voorgedaan, verzoekt Nederland beide partijen om additionele informatie ten aanzien van de gemelde voorvallen (zoals beeldmateriaal, geografische posities, logboeknotities). Op basis van deze informatie kan Nederland, indien toepasselijk, een of beide partijen oproepen om specifieke acties, die de veiligheid op zee ernstig in gevaar brengen, te staken. Daarnaast zou ook het Openbaar Ministerie kunnen besluiten om, op basis van beschikbare informatie, een nader strafrechtelijk onderzoek te starten naar de gedragingen die zich hebben voorgedaan.

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal